

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๙๘

พระราชกำหนด
จัดสรรทุนสำรองเงินตราเกินจำนวนธนบัตรออกใช้
พ.ศ. ๒๔๙๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๘

เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๘๘

โดยที่ความจำเป็นต้องมีกฎหมายเกี่ยวกับเงินตราซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับ เพื่อจัดสรรทุนสำรองเงินตราเกินจำนวนธนบัตรออกใช้ เพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๘๕ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดจัดสรรทุนสำรองเงินตราเกินจำนวนธนบัตรออกใช้ พ.ศ. ๒๔๘๘”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ สิทธิพัยทุนสำรองเงินตราส่วนที่เกินจำนวนธนบัตรออกใช้เมื่อปีบัญชีในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้จ่ายออกจากทุนสำรองเงินตราและจัดสรรดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๘๘

(ก) ให้โอนสินทรัพย์เงินตราต่างประเทศตามจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นเป็นการสมควร แต่ต้องไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของส่วนที่เกินจำนวนธนบัตรออกใช้ ไปเป็นสินทรัพย์ของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราซึ่งจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๔

(ข) ให้จำหน่ายบัญชีสินทรัพย์เท่ากับ ๒๕๖,๓๒๕,๕๑๓ บาท เนื่องจากได้จ่ายชดใช้ค่าเสียหายสงคราม

(ค) ให้จำหน่ายสินทรัพย์เท่ากับ ๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อไถ่ถอน “พันธบัตรเงินกู้ (เงินตราต่างประเทศ) พ.ศ. ๒๔๘๖” ของรัฐบาล

(ง) เมื่อจัดการตามข้อ ก. ข้อ ข. และข้อ ค. ข้างต้นแล้ว สินทรัพย์มีเหลืออยู่เท่าใดให้จ่ายเพื่อชดใช้ข้อผูกพันเงินตราต่างประเทศของรัฐบาลและธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราขึ้น ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราให้มีเสถียรภาพเหมาะสม

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๗๖ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๔๘

แก่สถานการณ์เศรษฐกิจและการเงินของประเทศ ตลอดจน
การลงทุนหาผลประโยชน์

ให้ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นนิติบุคคล
และให้ได้รับยกเว้นจากการเสียภาษีอากรทั้งปวงตามประมวล
รัษฎากร

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะ
กรรมการทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ประกอบด้วย
ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เศรษฐกิจ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง และผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือผู้รักษากรแทน เป็นกรรมการ
ให้คณะกรรมการนั้นอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในนโยบายและ
ควบคุมดูแลการดำเนินงานกิจการของทุนรักษาระดับอัตราแลก
เปลี่ยนเงินตราให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔

มาตรา ๖ เพื่อดำเนินกิจการของทุนรักษาระดับอัตราแลก
เปลี่ยนเงินตรา ให้คณะกรรมการทุนรักษาระดับอัตราแลก
เปลี่ยนเงินตรามีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้จัดการทุนรักษา
ระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๕๘

และวางระเบียบการได้ ผู้จัดการต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม
แก่ตำแหน่งหน้าที่

ให้ผู้จัดการทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นผู้
ดำเนินกิจการของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราตาม
นโยบายของคณะกรรมการทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงิน
ตรา

ในการปฏิบัติกิจการตามความในมาตรา ๑ ผู้จัดการทุน
รักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นผู้กระทำในนามของ
ทุนดังกล่าว และเป็นตัวแทนของทุนนี้ และเพื่อการนี้
คณะกรรมการทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราอาจมอบ
อำนาจให้ผู้จัดการปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างได้ แต่ต้องเป็นไป
ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการดังกล่าวกำหนด

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการทั้งปวงให้จ่ายจากทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

มาตรา ๗ เพื่อให้การเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๔
ให้ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรากระทำได้เฉพาะกิจ
การดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๑๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

(ก) การซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและทองคำ

(ข) การลงทุนแสวงหาผลประโยชน์ในต่างประเทศ หรือ หลักทรัพย์ระยะเวลาน้อยกว่าหนึ่งปีของรัฐบาล

(ค) การลงทุนแสวงหาผลประโยชน์ในหลักทรัพย์ระยะเวลาน้อยกว่าหนึ่งปีในต่างประเทศ

(ง) การกู้ยืมเงินเท่าที่จำเป็นแก่การรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ในขณะใดขณะหนึ่ง ห้ามมิให้ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราก่อตั้งเงินคลัง หรือหลักทรัพย์ระยะเวลาน้อยกว่าหนึ่งปีของรัฐบาล ไม่ว่าในระยะเวลาใด เกินกว่าร้อยละยี่สิบของสินทรัพย์ทั้งสิ้นของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

มาตรา ๘ กิจการดังกล่าวในมาตรา ๗ ให้กระทำได้เฉพาะกับธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินในต่างประเทศ

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

มาตรา ๘ ผลประโยชน์ของทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน
เงินตรา ให้นำเข้าสมทบทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยน
เงินตรา

มาตรา ๑๐ การเลิกทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา
และการจัดสรรจำหน่ายสินทรัพย์และหนี้สินของทุนรักษาระดับ
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราดังกล่าว ให้กระทำเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ
ตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— แรกสุดในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ
โดยที่ทุนสำรองเงินตรามีอยู่เกินจำนวนชนบทออกใช้ จึงเป็นการ
สมควรที่จะจำหน่ายและจัดสรรส่วนที่เกินให้เป็นประโยชน์ต่อการ
เศรษฐกิจและการเงินของประเทศโดยโอนไปจัดตั้งขึ้นเป็นทุนรักษาระดับ
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา จำหน่ายบัญชีเนื่องจากได้จ่ายชดเชยค่าเสียหาย

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๙๘

สงครามไปแล้ว จำหน่ายบัญชีเพื่อใช้ถอนพันชัตรเงินกู้ (เงินตรา
ต่างประเทศ) พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่มีค่าสูงขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง
อัตราที่ใช้ตราค่าเงินตราต่างประเทศ และจำหน่ายชื้อใช้ชื้อผูกพันเงินตรา
ต่างประเทศของรัฐบาล และธนาคารแห่งประเทศไทย ที่มีเพิ่มขึ้นเนื่อง
จากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๙๘

แถลงการณ์ .

เรื่องพระราชกำหนดจัดสรรทุนดำรงเงินตรา

เกินจำนวนชนบัตรออกใช้ พ.ศ. ๒๔๙๘

ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดจัดสรรทุนดำรงเงินตราเกินจำนวนชนบัตรออกใช้ พ.ศ. ๒๔๙๘^๕ เพื่อจัดความชังใจของประชาชนและบรรดาพ่อค้าทั้งหลาย จึงขอประกาศให้ทราบทั่ว

สาระสำคัญของพระราชกำหนด^๕นี้คือ มีการจัดตั้ง^๕ทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราขึ้น^๕ เพื่อทำการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศในตลาด เพื่อป้องกัน^๕การเคลื่อนไหวอันผิดปกติของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราในท้องตลาด และเพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนมีเสถียรภาพเหมาะสมแก่การเศรษฐกิจและการเงิน. ตลอดจนการค้าต่างประเทศของประเทศ การกระทำดังกล่าวมิใช่เป็นการนำทุนดำรงเงินตราออกมาใช้จ่ายให้สิ้นเปลืองไป แต่เป็นการใช้ประโยชน์จากทุนดำรงเงินตราส่วนที่เกินจำนวนชนบัตรออกใช้ ให้ทำหน้าที่รักษาเสถียรภาพของเงินตราตามความมุ่งหมายของเงินทุนดำรงที่มีขึ้นไว้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เล่ม ๗๒ ตอนที่ ๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๑๓ กรกฎาคม ๒๔๙๘

การกระทำอย่างอื่น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกำหนด ก็มีได้
เป็นการนำทุนสำรองเงินตราออกมาใช้แต่อย่างใด คงเป็นแต่เพียง
มีการจำหน่ายหักล้างทางบัญชีอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตรา
การตีราคาทุนสำรองใหม่ เพราะฉะนั้น จึงไม่กระทบกระเทือนฐานะ
ของทุนสำรองเงินตราที่เป็นอยู่ก่อนวันประกาศใช้พระราชกำหนดแต่
ประการใด

ขอให้ประชาชนทั้งหลายพึงได้ทราบว่า การที่รัฐบาลได้ดำเนินการ
เช่น ก็เพื่อเสถียรภาพแห่งเงินตราและมีความมุ่งหมายที่จะรักษาระดับ
มาตรฐานแห่งเงินตราไทยให้คงเป็นที่มั่นคง และมีได้ผลทำให้เงินตรา
ของประเทศได้รับการกระทบกระเทือนในมูลค่าแต่อย่างใดเลย

กระทรวงการคลัง

๑๓ กรกฎาคม ๒๔๙๘